

СТАН ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ В МІСТІ КАМ'ЯНЦІ-ПОДІЛЬСЬКОМУ

Дудка Т.А., асистент

Котович Д.В., Шелестюк С.Л., магістранти
Подільський державний аграрно-технічний університет

Сучасне місто являє собою складну багатофункціональну систему, яка складається із територій з різним ступенем антропогенного навантаження. Господарська діяльність людини у місті часто призводить до забруднення повітря, води та ґрунту, появи нових фізичних, хімічних, біологічних чинників негативного впливу на урбоєкосистему, і як результат, констатуємо погіршення стану здоров'я та умов життя людини у місті.

У структурі міських зелених насаджень перше місце відводиться деревним та кущовим рослинам як стаціонарним елементам ландшафту, які чинять значний поліпшувачий вплив на навколишнє середовище. В залежності від правильного вибору тих чи інших рослин для озеленення в майбутньому буде залежати і самий стан зелених насаджень. Це пов'язано з тим, що деревні і кущові рослини збагачують повітря вологою, створюють особливий мікроклімат, який визначає склад і динаміку біоценозу, змінюють мінеральний склад ґрунту, служать місцем перебування для тварин, птахів, але ці рослини і самі вимагають певних екологічних умов для свого існування.

Але є негативні чинники, які скорочують довговічність деревних рослин незалежно від ґрунтово-кліматичних умов того чи іншого регіону, у зв'язку з чим довговічність дерев (порівняно з природною) зменшується у 1,5-2(3) рази. Серед таких причин слід виділити:

- 1) недосконалість технологій садіння дерев і догляду за ними;
- 2) загазованість повітря, особливо у вуличних насадженнях;
- 3) недостатня аерація ґрунту через його ущільнення;
- 4) недостатня забезпеченість вологою, повітряна посуха;
- 5) недостатня забезпеченість мінеральними речовинами в умовах гідронамивних піщаних ґрунтів на територіях новобудов;
- 6) механічні пошкодження (до 50 % в умовах вулиць) та негативний вплив інженерних комунікацій під час аварій;
- 7) малоефективна боротьба з хворобами та шкідниками;
- 8) використання неякісного посадкового матеріалу з розсадників;
- 9) порушення добових та річних ритмів росту і розвитку рослин, пов'язаних з роботою міських служб (освітлення та опалення);
- 10) збирання листя в паркових насадженнях, яке, як правило, регулярно практикується в місті.

В озелененні досить часто використовуються декоративні деревні рослини місцевої дендрофлори. В цілому це, безумовно, позитивне явище. Вони цінні тим, що більш екологічно пристосовані до місцевих умов. Деякі з них входять до місцевих, українських і навіть міжнародних «Червоних книг», на що теж треба звертати увагу. Використання в місті аборигенних, рідкісних і зникаючих видів рослин, дає можливість ознайомити широкий загал населення з питаннями збереження місцевої флори та її раціонального використання.

Таксономічна кількість поширених інтродукованих видів зараз майже в 5 разів перевищує кількість аборигенних видів.